

ศึกษาและปฏิบัติธรรม

ครั้งที่ ๖๒ เหตุแห่งวิมุตติ

๓ สิงหาคม ๒๕๕๓

อ.สุภีร์ ทুমทอง

วิมุตตายนณะ

ปณฺธิมานิ ภิกฺขเว วิมุตฺตายนนานิ ยตฺถ ภิกฺขุโน อปฺปมตฺตสฺส
อาตานิโน ปหิตตฺตสฺส วิหฺรโต, อวิมุตฺตํ วา จิตฺตํ วิมฺจุจฺติ,
อปฺริกฺขีณา วา อาสวา ปฺริกฺขยฺมํ คจฺจนฺติ,
อนนุปฺปตฺตํ วา อนฺตฺตรํ โยคกฺเขมํ อนฺนุปาปฺณาติ

อ.ปณฺจก. ๒๒/๒๖ วิมุตตายนนสูตร

๑. ฟังธรรม แล้วจิตเกิดสมาธิ

ยถา ยถา ภิกฺขเว ตสฺส ภิกฺขุโน สตฺถา ฌมฺมํ เทเสตี
อณฺฏตโร วา ครุญฺจานิโย สพฺรหฺมจารี, ตถา ตถา โส ตสฺมี ฌมฺเม
อตุตฺตปฺภิสฺสเวที จ โหตี ฌมฺมปฺภิสฺสเวที จ,
ตสฺส อตุตฺตปฺภิสฺสเวทีโน ฌมฺมปฺภิสฺสเวทีโน ปามุชฺชํ ชายตี,
ปมฺุทิตสฺส ปีตี ชายตี, ปิติมนสฺส กาโย ปสฺสสมฺภตี,
ปสฺสทฺธกาโย สุขํ เวเทตี, สุขิโน จิตฺตํ สมาธิยตี,
อิทํ ภิกฺขเว ปจฺมํ วิมุตฺตตายตฺนํ ...

อ.ปญจก. ๒๒/๒๖ วิมุตตตายตนสูตร

๒. แสดงธรรม แล้วจิตเกิดสมาธิ

อปัจจ โข ยถาสุตฺตํ ยถาปริยตฺตํ ฌมฺมํ วิตุถาเรน ปเรสํ เทเสติ,
ยถา ยถา ภิกฺขเว ภิกฺขุ ยถาสุตฺตํ ยถาปริยตฺตํ ฌมฺมํ
วิตฺถาเรน ปเรสํ เทเสติ, ตถา ตถา โส ตสฺมึ ฌมฺเม
อตฺถปฏฺฐิสฺสเวทึ จ โหติ ฌมฺมปฏฺฐิสฺสเวทึ จ,
ตสฺส อตฺถปฏฺฐิสฺสเวทึโน ฌมฺมปฏฺฐิสฺสเวทึโน ปามุชฺชํ ชายติ,
ปมฺุทิตสฺส ปีติ ชายติ ...

อ.ปญจก. ๒๒/๒๖ วิมุตตายนตนสูตร

๓. ศาขายาธรรม แล้วจิตเกิดสมาธิ

ยถาสุตํ ยถาปริยตตํ ฌมมํ วิตุถาเรน สชฌายํ กโรติ,
ยถา ยถา ภิกขเว ภิกขุ ยถาสุตํ ยถาปริยตตํ ฌมมํ วิตุถาเรน
สชฌายํ กโรติ, ตถา ตถา โส ตสฺมี ฌมฺเม อตฺถปฏฺฐิสฺเวทึ จ
โหติ ฌมฺมปฏฺฐิสฺเวทึ จ, ตสฺส อตฺถปฏฺฐิสฺเวทินอ
ฌมฺมปฏฺฐิสฺเวทินอ ปามุชฺชํ ชายติ, ปมุทิตสฺส ปีติ ชายติ ...

อ.ปญจก. ๒๒/๒๖ วิมุตตายตนสูตร

๔. ตรีกตรองธรรม แล้วจิตเกิดสมาธิ

ยถาสุตํ ยถาปริยตตํ ฌมมํ เจตสา อนุวิตกุกเกติ อนุวิจาเรติ

มนสานุเปกขติ, ยถา ยถา ภิกขเว ภิกขุ ยถาสุตํ

ยถาปริยตตํ ฌมมํ เจตสา อนุวิตกุกเกติ อนุวิจาเรติ

มนสานุเปกขติ, ตถา ตถา โส ตสฺมี ฌมเม อตฺถปฏฺฐิสฺสเวทึ จ

โหติ ฌมมปฏฺฐิสฺสเวทึ จ. ตสฺส อตฺถปฏฺฐิสฺสเวทึโน

ฌมมปฏฺฐิสฺสเวทึโน ปามุชฺชํ ชายติ, ปมุทิตสฺส ปีติ ชายติ ...

อ.ปญจก. ๒๒/๒๖ วิมุตตายนตนสูตร

๕. มนสิการสมาธินิमित แล้วจิตเกิดสมาธิ

อปัจจ ขวสฺส อญฺญตรํ สมาธินิमित्तํ สุกฺกหิตํ โหติ สุมนสิกตํ

สุปฺปชาริตํ สุปฺปปฏิวิทฺตํ ปญฺญาเย, ยถา ยถา ภิกฺขเว ภิกฺขุโน

อญฺญตรํ สมาธินิमित्तํ สุกฺกหิตํ โหติ สุมนสิกตํ สุปฺปชาริตํ

สุปฺปปฏิวิทฺตํ ปญฺญาเย, ตถา ตถา โส ตสฺมี ฌมฺเม

อตฺตปฺปฏิสํเวทึ จ โหติ ฌมฺมปฺปฏิสํเวทึ จ ตสฺส อตฺตปฺปฏิสํเวทึโน

ฌมฺมปฺปฏิสํเวทึโน ปามุชฺชํ ชายติ, ปมฺุทิตสฺส ปีติ ชายติ ...

อ.ปญจก. ๒๒/๒๖ วิมุตตายนฺตฺสูตร

มีกุศลศีล แล้วจิตเกิดสมาธิ

อิติ โข อานนท กุสลานิ **สีลานิ** อวิปฺปฏฺฐิสารตฺถานิ

อวิปฺปฏฺฐิสารานิสฺसानิ, อวิปฺปฏฺฐิสารโ ปามุชฺชตฺโต ปามุชฺชานิสฺโส,

ปามุชฺชํ ปิตตํ ปิตานิสฺสํ, ปิติ ปสฺสทฺธตฺถา ปสฺสทฺธานิสฺสา,

ปสฺสทฺธิ สุขตฺถา สุขานิสฺสา, สุขํ สมารตฺถํ สมารานิสฺสํ,

สมาธิ ยถาภูตฉาณทสฺสนตฺโต ยถาภูตฉาณทสฺสนานิสฺโส ...

อ.ทสก. ๒๔/๑ กัมมัตถิยสูตร

โยนิโสมนสิกการ แล้วจิตมีสมาธิ

โยนิโส มนสิกโรโต ปาโมชชํ ชายติ, ปมุทิตสฺส ปีติ ชายติ,
ปีติมนสฺส กาโย ปสฺสมภฺติ, ปสฺสทฺธกาโย สุขํ เวเทติ,
สุจินฺโน จิตฺตํ สมาริยฺติ, สมานิเต จิตฺเต ยถาภูตํ ชานาติ
ปสฺสตี, ยถาภูตํ ชานํ ปสฺสํ นิพฺพินฺนฺตติ, นิพฺพินฺนํ วิรชฺชตี,
วिरาคา วิมฺมจฺจตี.

ที.ปา. ๑๑/๓๕๕ ทสฺสตรสฺสตร

มากด้วยธรรมสมาธิ จะถึงนิพพาน

ปาโมชชพหุโล ภิกขุ ปสนุโน พุทธศาสนเน
อริคจฺเจ ปทํ สนฺตํ สงฺขารูปสมํ สุขํ.

ขุ.ธ. ๒๕/๓๘๑

สวัสดีครับ

